

לח א מיי פ"ה מהל' שנת
הכלה ז' סגן ללחן סה
טו"ש"ה א"ר"ט סימן שח סעיף
כז וסימן שט סעיף ד'
לש ב מיי שם ה"ל כח סגן
שם טור ש"ע א"ר"ט
סימן שח סעיף כא'
ב ג מיי פ"ה פ"ה הלכות
שנת הלכה ז'
בא ד ה מיי פ"ה מהל'
לחן סה טו"ש"ה א"ר"ט סימן
שטו סעיף א'
כב ו מיי שם טו"ש"ה שם
סעיף ב'.

מוסף תוספות

א. [ו]ה"ל לומר בנדבך
של אבני דבשיבה
לחודה יהיו מוכנים בלא
שום מעשה. מוס' הל"ש.
ב. משמע שאם היה
שמואל אורב לטלטל כרב
לא הוה קשה מדי הדוכי
שרי למיבד הכי. מוס'
עירובין מה. ד"ה פקק. ג. פ"י
דברובן ג' אסור ודברובן ד'
מותר משום דכופה של
מצוה היא דכני לה ב' א'
מחיצות. דאלמא אף
ברובין שייך אהל ארעי.
י"ע ש"ס. T. טלטל או
להכשיר הסוכה. מוס'
ההל"ש.

גזר נסים גאון

אי הכי קא משתמש
במחובר למטה מג'. מכלל
כי מה שהיה מוכר
המחובר לקרקע קרוב
מתארץ פחות מג' פסחים
מותר להשתמש בו ואין
איסור עשיית שבת [רק]
שום שהוא כבוד מן הארץ
ג' פסחים. והמצא ע"ק
זה במשנה במס' עירובין
בפירק המוצא תפילין ודף
צ"ט א"לן שהוא מיסך על
הארץ אם אין ע"ה ג' ובפ'
מן הארץ ג' טפחים או
ישב עליהן. ודבר זה אין בו
חלוקה, אבל חלקו רבא ורב
שנשט בשרשי אין הבאים
למלעלה מג' לתוך ג'. והבי'
ככל מערבין [לוח דף ג'
תניא נהנו באילן בתוך ג'
מותר לטלטל.
סליק פרק כל הבליים

רבינו הגנאל

וחי שאמר רבי צא ולמדום
עשו להן לימודים. יש מי
שאושר עיניו בהן, כלומר
לימוד בלא מעשה. וי"א
לימודים, כגון זה ששינו
במסכת משקין, ר' יהודה
אומר עושה לו לימודים
שבביל שלא יחמק, והן
כיסויין עצים ועליהם טיט
שירוצים משמים. וראייתן
היא דגריסין בבבא טומאין
תני רבה בר רב הונא
הני דרב תרתי, והן
דקל שגדרום לעצים ונמלך
עליהם ליישבה צריך לקשר,
רשב"ג אומר אין צריך
לקשר, ואמרין מן גזא
דפליגי עליה דרשב"ג, ר'
הנניה בן עקיבא היא,
שהלך למקום אחד ומצא
חריות של דקל שגדרום
לעצים וכו'. מתני' ומורה
שהיא קשורה בטפיה כו'.
זמורה היא כגון [י"א:
כעין] אמר והיא זמורה
של כרם אורכה כמו חבל,
ופתיה הוא כלי [פ"י]
(ב"ר). ואמרה המשנה אם
זמורה זו היתה קשורה בזה
הכלי, ממלאין בה בשבת
ועושה מאתמול במקום
הכל ועושה בה מעשה.
ואם לאו, אסור לחשב
עליו בשבת להיותו חבל.
ואמרין ליאם מתניין דלא
כרשב"ג. דהא רשב"ג אומר
בחריות שגדרן לעצים ונמלך
עליהן ליישבה אין צריך לקשר.
והוא רב ששת זמורה זו מחוברת באביה, כלומר
מחוברת בקרקע, ואם לא קשורה מאתמול לא ביטלה, ואינה דומה לחריות של דקל שהן גדרות. ואשקנין אי הכי היכי

ואזדרו למעמייהו.

תימה היכי הוה רבי אסי לטעמיה אדרצה
פליגי דהכא קאמר ר' אסי נעשה כיסוי לחצית בהנחה
גרידא בלא שום מעשה וגבי נדבך אמר ר' אסי לאו ושפסוס אמר
להן דהיינו מעשה שהצריכן רבי' ועוד קשה גבי נדבך קאמר דסגי
בשפסוף ולקמן גבי כיסוי כלים א"ר
אסי א"ר יוחנן והוא שיש בהם מורת
כלי ויש לומר דכיסוי חצית סגי לה
בהנחה שדרכו לעשותו כל דהו דלא
צניי תיקון ומעשה גמור כשאר
כיסוי כלים ונדבך של אבן מסותם
ומרובע לבנין סגי להו בשפסוף
שאין לרדך עוד תיקון ומ"מ הוי ר'
אסי לטעמיה דכי היכי דמיקל רבי
אסי גבי נדבך ה"נ הכא והא דקאמר
ר' אסי בפרק זמנה טומאין (לעיל
דף ג.) חריות של דקל ישב א"ע"פ
שלא קשר התם רב אשי' גריסין אי
נמי לאויין הס לישביה טפי מאדניס:
הב"ב מודים שאין עושין אהל
עראי בתחלה. פ"י ב'קנ"ו

דלא אסיר אהל אלא למעלה בגג
אבל בדפנות לא כדמוכח בעובדא
דשמואל בכל גגות (עירובין דף ג'
ד) דאיתמר חזר כותל שנפרצה רב אמר
אין מטלטלין אלא צד' אמות ושמואל
אמר זה מטלטל עד עיקר המחיצה
וזה מטלטל עד עיקר המחיצה והא
דרב לאו בפירוט איתמר אלא מכללא
דשמואל הוה ימידי דההוא חזר נפל
גודא דבניי בניי אמר להו שמואל
שקולו גלימא נגודי ליה אהדיניהו
רב לפיה כו' ושמואל למה ליה
למיעבד הכי אמר זה מטלטל עד
עיקר המחיצה כו' ושמואל לנייעוואת
צעלמא הוא דעבד' אלמא משמע
דלאה דדפנות שרי למיעבד הכי ורב
שהיה מקפיד לאו משום עשיית אהל
דשרי כדפרישית אלא הוה קפיד
אמאי דהו מטלטלין גלימא ד' אמות
בפניו וקשה דע"כ שייך איסור אהל
צדפות דפנות כדאיתא בעירובין
אין צריך לקשור רבן שמעון בן גמליאל אומר
אין צריך לקשור אומר רב ששת אפי' תימא
רשב"ג הכא במאי עסקינן במחוברת באביה
אי הכי קא משתמש במחובר לקרקע למטה
מג' רב אשי אמר דאפי' תימא בתלושה
גזירה שמוא יקטום: פקק החלון כו': אמר
רבה בר בר חנה א"ר יוחנן ה"הכל מודים
שאין עושין אהל עראי בתחלה ביו"ט וא"צ
אומר אין מוסיפין ביו"ט וא"צ לומר בשבת
וחכ"א אין מוסיפין בשבת וא"צ לומר ביו"ט:
כך ובין כך ובין כך פוקקין בו: מאי בין
בין

זמורה שהיא קשורה בטפיה ממלאין בה

בשבת פקק החלון ר"א אומר בזמן שהוא
קשור ותלוי פוקקין בו ואם לאו אין פוקקין
בו וחכ"א בין כך ובין כך פוקקין בו:
גמ' תנן התם אבן שעל פי החבית מטה
על צידה והיא נופלת אמר רבה א"ר
אמי א"ר יוחנן אלא שנו אלא בשוכה אבל
במנייה נעשה בסיס לדבר האסור ורב יוסף
א"ר אסי א"ר יוחנן לא שנו אלא בשוכה אבל
במנייה נעשה כיסוי להחבית אמר רבה
דמותרין אשמעתין האבן שבקירייה אם
ממלאין בה ואינה נופלת ממלאין בה ולא
היא התם כיון דהדקה שויה דופן אמר רב
יוסף ומותרין אשמעתין אם לאו אין ממלאין
בה ולא היא התם כיון דלא הדקה בטולי
בטלה במאי קמיפלגי מר סבר בעינן מעשה
ומר סבר לא בעינן מעשה ואזדרו למעמייהו
דכי אתא רב דימי א"ר הנינא ואמרי לה
א"ר זורא א"ר הנינא פעם אחת הלך רבי
למקום אחד ומצא נדבך של אבנים ואמר
לתלמידיו צאו וחשבו כדי שנשב עליהן
למחר ולא הצריכן רבי למעשה ור' יוחנן
אמר הצריכן רבי למעשה מאי אמר להו
ירבי אמי אמר צאו ולמדום אמר להו רבי
אסי אמר צאו ושפסוס אמר להו איתמר
ר' יוסי בן שאול אמר סואר של קורות הוה
והוה מ"ד גשוש כ"ש סואר ומו"ד סואר אבל
גשוש קפיד עליה: זמורה שהיא קשורה
כו': קשורה אין לא קשורה לא לימא
מתניתין דלא כרשב"ג דתניא חריות של
דקל שגדרן לעצים ונמלך עליהן ליישבה
צריך לקשור רבן שמעון בן גמליאל אומר
אין צריך לקשור אומר רב ששת אפי' תימא
רשב"ג הכא במאי עסקינן במחוברת באביה
אי הכי קא משתמש במחובר לקרקע למטה
מג' רב אשי אמר דאפי' תימא בתלושה
גזירה שמוא יקטום: פקק החלון כו': אמר
רבה בר בר חנה א"ר יוחנן ה"הכל מודים
שאין עושין אהל עראי בתחלה ביו"ט וא"צ
אומר אין מוסיפין בשבת וא"צ לומר בשבת
וחכ"א אין מוסיפין בשבת וא"צ לומר ביו"ט:
כך ובין כך ובין כך פוקקין בו: מאי בין
בין

זמורה של גפן: שהיא קשורה בטפיה.

זמורה של גפן: שהיא קשורה בטפיה. פך ששורפין בו מן הצור
או מן המעיין: ממלאין בה. דשויא כלי להך זמורה: וסולוי.
שאינו נגרר בצרך שהחבל שהוא קשור בו אינו מגיע לארץ: אין
פוקקין בו. דמיחזי כמוסיף על הצנין: בין כך ובין כך. בגרמא
מפרש לה: גמ' סגן הסס. לקמן
זהאי מסכתא: האבן שעל פי החבית.
והוארך לטול מן היין שבמזכה:
מטה. החבית על גדה והיא נופלת:
לא שנו. דמותר לטלטל החבית והאבן
עליה דקמתי ואם היתה בין חציות
שירא להטותה שם שלא תפול האבן
על החבית שצדדה מגביה ומטה על
גדה והיא נופלת: צשוכה. האבן
עליה שלא צמתכין: אכל צמניה
נעשים. החבית צסיס לאבן שהיא
דבר האסור ואין מטלטל את החבית:
רוב יוסף א"ר אסי. לקולא אמר ר'
יוחנן לא שנו דהוארך להטות את
החבית ולא ניתן לטלטל האבן להדיא:
אלא צשוכה. ללא תכתיב לעשותה
כלי: אכל צמניה נעשה. האבן כיסוי
לחבית ומגלה אותה דכרעה: אשמעינן.
על שמועה שלי שאמרתי צמניה אין
האבן נעשה כלי: ממלאין בה. אלמא
אבן נעשה כלי: דהדקה. שקמה
יפה: ואם לאו אין ממלאין. ולא
אמרין נעשה כלי בהנחה צעלמא
וקשיא לדידי דאמרי לעיל צמנית
נעשה כיסוי לחבית: ולא היא. לא
קשיא לי דהתם הואיל ובלא קשייה
לא חזיא למלאות דהא נפלה והאי
לאו הדקה צטולי צעלה מתורת כלי
גלי דעמיה דלא חשיב ליה אכל כיסוי
חבית הנחה משויא ליה כלי: ואזור
לטעמייהו. ר' אמי ור' אסי: נדבך
של אבנים. אבנים סדורות ומוקלות
לבנין: מאי אמר לפו. מאי מעשה
הצריכן לרבי יוחנן: לאו ולמדום.
קדרו אותם והשיבום כדי שלא נצטרך
ליגע בהם למחר לפי שאין הזמנה
צמנשה [כל דהו] מועלת לאבן לעשותה
כלי ור' אמי לטעמיה דאמר לעיל אין
אבן נעשית כלי בהנחה: למדום.
כדאמר' צמו"ק (דף ג'). עושה להם
למודים לסדר נכרים על פי הצור:
ושפסוס. מן הטיט שיהו נאות ליטב
ולמחר תלמדום דצמנשה כל דהו
נעשה כלי: סואר של קורות. הוה
ולא אבנים: סואר. סדר של קורות
חדשות שמסדרין אותן לבנין כדי שלא
יתעקמו: גשוש. עץ ארוך שגששים
צו המים לפני הספינה לידע שהוא
צעומקו שחבל ספינה להלך בהן.
קפיד עליה. שלא יתעקם וימינה ליה
מקום ומקצה ליה צידים. ואפי' לר"ש
אסור לטלטלו דמוקצה מחמת חסרון
כיס אפי' ר"ש מודה: שאינה קשורה
לא. ואפי' יש עקמומית בראשה כעין

א) לקמן קל': עירובין מה.
סוכה כו'. ב) [לקמן קמג':
ע"ש]. ג) ונפיל קי: לקמן
קמג': ע"ש. ד) וקדושין ז':
וה"ל. ה) ונפיל. ו) ונפיל קי:
א) לקמן קל': עירובין מה.
פז. ז) [מוספת סוכה פ"א].
ח) [מסכתא ע"י רש"י].
ט) ג"י רש"י הו למעלה בגג
ולא מן הצד אכל הר"ן מקיים
פי' רש"י דהכא, י) ז"ל אסי.
רש"י.

מוסף רש"י

פקק החלון. כגון ארובת
הגג (קמ"ו קמ"ז). בנדבך
שהוא קשור ותלוי. שם
כל שעה (סוכה כו'). פוקקין
בו. כיון דמתקן ועומד לכן
אין זה לא כונה ולא מוסף,
ואם לאו אין פוקקין בו.
דמוסף הוא על פתחיה אהל
(שם) דמיי לטובה שמוסף
על פתחיה הבית ואע"פ
שארי הוא שחי יחזור
ויפתחו (שבתין טז). מטה
על צדה והיא נופלת.
מטה חבית על גדה אם לרדך
לטול מן היין והאבן נופלת
ולא יעלה צידים (קמ"ו
קמ"ז). אלא בשוכה. ששכת
האבן עליה בין השמכות ולא
צמנת, אבל במנייה נעשה
בסיס לדבר האסור. ואסור
להטות אבן החבית המקלה
(ט"ז). מותרין אשמעתין.
כי לי להשיב על דברי (קמ"ו
קמ"ז). אשמעתין עלמנו (ג'ס"ו
לוח). אדרייה גופיה קא מותבי
(מנחות ט"ז). חריות של
דקל. ענינים קשים ענן
משהקשו שדלותם על ולבנין
ונפלו ענין שנתן קרי לכן
חריות (לעיל ז'). שגדרן. כל
לקיטת ממיס קרי גזירה
(ט"ז). צריך לקשור. ליקשה
יחד מצעדו יום לסיבת
שלישיה עומדים ואם לאו
קשרי דלא אסור לטלטלין
למחר, ללא יי' יחוד צמנשה
(ט"ז). הכל מודים. ר"א
ומתקנתו עמלקו מוספת
אהל ארעי גבי פקק חלון,
לדיא למי' פוקקין בו
ואפי' דמוסף על אהל
ארעי הוא, מודים שאין
עושים את כל האהל למחיה
(שבתין ט"ז). אלא להוסיף.
כגון פקק זה שאין אהל
מוספת ארעי על האהל
[לקמן קל': דלפניו נכנן לא
שרי אהל להוסיף. כגון פקק
חלון דמוספת צעלמא הוא
(שבתין טז).]

רבינו הגנאל (המשך)

שמתמש במחובר. ופוקקין
למטה משלשה, כדאיתן היו
שרשין בגודין מן הארץ
שלשה טפחים לא ישב
עליהן. אם בגודין ג' טפחים
הוא דאסורו הא פחות
[מג' מותר לישב עליהן,
מיהא שמעינן דפחות מג'
במחובר] לקרקע בקרקע
דמי ומותר להשתמש בו.
יש אמרים כי המים הם
קרובים פחות משלשה
ולא אחי לתחתן. רב אשי
אמר אפילו תימא בתלושה,
גזירה שמוא יקטום. מתניתין
פקק החלון, כגון מסך
העשוי לטתום החלון בין
אם הוא מבדו בין מולתו,
בזמן שקשור ותלוי פוקקין
בו, ואם לאו אין פוקקין
בו. גמ' אמר (רבא) [בהן]
בר בר חנה א"ר יוחנן
הכל מודין שאין עושין
אהל עראי בתחילה ביו"ט
ואין צ"ל בשבת, לא
נחלקו אלא להוסיף. פי'
שאם היה בו פקק פוקק
במקצת החלון, ר' אליעזר
אוסר למושכן כנגד כל
החלון וחכמים מתירים,
והוה להוסיף. כיצא בו
בסוף המוצא תפילין הנהו

דכרי דהוה לרב הונא דבימא בעו טולא ובליליא בעו איריא, ואמר ליה בר כרוך בריא עליהו ושייר בה טפח ולמחר פרישה עליהן,
מוסף על אהל(י) עראי הוא ושפיר דמי. וחכ"א בין כך ובין כך פוקקין בו. ומביעאי לן מאי בין כך ובין כך, אמר רבה בר כהנא

מה א ב ג מוי פמיה
מהלכות שבת הליג
טוש"ע ארי"ח סימן שם
סעיף י:
א ד ה מוי פמיה מהל'
שבת הלכה ב ופכ"ו
הלכה טו סמג לאין סה
טוש"ע ארי"ח סימן שג
סעיף א:

מוסף רש"י

חריות. ענפים קשים בעץ
משהקשו שהראות על לולבין
ונטל עלן שנתן קרי לן
מרות (ועיל ג'.) שגדרין
לעצמם. שחמקן להסיק
(ועיל קה"ה) כל לקטות
ממנו קרי גביה (ועיל
ג'.) צריך לקשר. מע"ש
(ועיל קה"ה) לקטת יחד
מנעול יוס להסיק שלשים
עוממים, ואם לא קטת יחד
אסור לנטולן למחר, ולא
אין יחד מנעמם (ועיל ג'.)
ומודרין. להמליך על דבר
הולכה (ועיל קמ"ו).
הדרן עלך כל הכלים
מפני האורחים. שיונן
לשכל ואין מקום להסב,
ומפני בטול בהמ"ד. שכן
למלמדים מקום לשב (ביצה
ה"ה) ולא את הלף ולא
את החרדל. מנטולן בשבת,
שאינם ראויים היום, לא זה
בשכל ולא זה לטמון. לוף שיש
קטניות ואין ראוי לנטולן
כשארן או ואפילו לעשות
(ב"ח ק"ג).

מוסף תוספות

א. ולאחם תשמשין קרי
"תורת כל"י. רע"ב א'.
ב. צורת כלי קאמר.
רע"ב א'. ג. ותיקונו מוכיח
עליו שהוא מתוקן לכן.
רע"ב א'. דגני היינו עץ
בעלמא שולוק מבין
העצים, שאין עליו שום
הכרע לל, ומ"ה צריך
שיתקנו במעשה גמור
וכי כתי שיהא ניכר שהוא
מתוק להיות פוחת ונוצל
בו, וכיטי כלים ג"כ
שבכאן אינן אלא דפין
בעלמא ולפי מצותן בהן
ר' יוחנן תורת כלי כלומר
שיעשה בו מעשה כדי
שהיא ניכר שהוא עומד
לכן. ח' ה"ר. T. והחשב
לדבנו דרשב"ג מעשה מה
שקושרו והכינו לכן.
ל"ש פ"י א'. ה. שערשין בו
מלאכה אחרת. ל"ש פ"י א'.
ו. ובהא הוא דפליג
ארשב"ג, דאלו רשב"ג
לא בעי לא מעשה ולא
קשריה אלא מחשבה
בעלמא. רע"ב א'. T. והר"כ
פקק החלון. מוס' אל"ש.
ו. הדגלת טמאה. מוס'
ה"ל"ש. T. ולכאורה משמע
מפניו. שה"ן ד' או ה'
קופות חותני להם שערש,
אלא אפי' גדולות מאד,
אבל במ"י מוכח שיש
להם שיעור וכן הוא וכו'.
רע"ב א'. א"ל לומר שהם
מן המפורש. רע"ב א'.
א"ל. היו תורמים דתתם
קופה ג' שאין הוא.
רע"ב א'.

רב נסים גאון

פרק שמונה עשר מפנין
ר' יהודה היא דאמר
מוקצה. ור' שמוען לית
ליה מוקצה. אצל כל פומא
[ועיקר כל זה] בפרק במה
מדליקין, וכבר פירשנו זה
בפרק יציאת השבת.

וביבוא בהן, אע"פ (שהן)
שמן עשר מפנין אפילו ד' וה'
קופות של תבן. פ"י מפנין,
לאת את האוצר שלא יתחיל
באוצר החילה, ומני רבי יהודה
היא דאית ליה מוקצה. ובה
שמואל ופירוק פירוק אחר
הדברים [נ"א: ודברין] פשוטים
הן, אבל סוגיא דשמעתא כרב
הסדא, דמתניתא סתמא תנן
כוותיה, שאין מחילין באוצר
תחילה, ולא בתבואה צבורה,
ומבדע רב נחומי כמה שיעורי
תבואה צבורה ותנא כמה
שיעור תבואה צבורה לתך, ש"פ
ההילכתא כהני מתניתא [מדק
טורחין] נ"א: דשקלינן וטורחין
לפרושי טעמיהו. ויש מי שאומר
הילכתא כשמואל דמוקי למתניתין
כרבי שמוען דלית ליה מוקצה
והילכתא כוותיה.

וכי תימא הבא נמי דאיכא תורת כלי ע"יו. פ"י בקונטרס שיהא
ראוי לעשות שום תשמיש אחר^א ואין נראה לר"ת כי למה יש
לנו להכריך שלדבר אחר יהא ראוי כיוון שראוי לדבר זה אלא נראה
לר"ת דה"פ דאיכא תורת כלי עליו^ב שתיקנו ועשה צו מעשה והכינו
לכן^ג. שמהאר שלכן תיקנו והכינו לכן
יש תורת כלי עליו אפילו אינו ראוי
לדבר אחר כמו חריות של דקל שאינן
ראוין לשום תשמיש אלא לישיבה חף על
פי כן^ד יכול להכניס ולנטולם בשבת^ה
ואכזבים נמי אמרינן לעיל לאו שיעשפו
ועוד אי תורת כלי עליהם ממש^ו צריכה
למימר דכלי ניטל לנורך גופו^ז והא
דלמרי^ח בעירובין (ד' קב.) נגר הנגרר
עשה לו צית יד מהו א"ל כזכא
קאמרת פירוש ושרי לאו משום דאי
לא הוה אסור כזכא ע"י הצית יד הוה
הוה אסור דאפילו לא חזי למילתא
אחריתי כיוון שתקנוהו צידים לכן
היה מותר אפי' בלא צית יד אלא נראה
לר"י דהיה מיידי צקמנו דאסור
לעיל מיני^ט צקמנו משום דמיחזי כזונה
פי' שנועץ הנגר בתוך הנקב צקמנו
עד^י בתוך הארץ דפירש בקונטרס
התם ועלה קאי הא עשה לו צית יד
בזאתו נגר שנקמו אי נמי שמואל
לעטמיה דסבר דטעמא דרבי יהודה
משום צנין אפילו בלא נעילת נגר
בארץ וכן נראה יותר כי נקמו אין
מפרונו נעילה בארץ אלא דומה שהוא
מעיין צקמנו רק שאינו נשמט ממש
כדמוכח בדמיתא שצדא למעלה
דקתני נגר אס ששמט כולו אסור
נקמו מותר רבי יהודה אומר נקמו
אע"פ שאינו נשמט ולא נודע פירוש
נקמו היטב וצירושלמי גרסינן נגר
דרי אליעזר הוה קטיר בגמני נשמט
אסור נקמו רבי יעקב בר אבא מורה
בראשי אצבעותיו^י א).

ומדבריהן אמרנו שפוקקין

ומודרין. ואע"ג
דטפית לא מנטל ליה כמו פקק
כדלמרי^י צפרק הישן (סוכה דף כמ).
גבי סקין איכא למימר דמנטל ליה
טפי מסדיו^{יא} ולא מני למימר נמי פקק
דמנוה שאני כדלמרי^{יב} צסילה מכליתין
(ד' קמ): גבי מדידה דתתם לא הוי
אסור כל כך אלא משום דהוי כעובדא
דחול אצל פקק דמשום תוספת אהל
דמני לצנין ליכא למישרי משום מלוה^{יג}.

הדרן עלך כל הכלים

מפנין ארבע וחמש קופות.

שיעור קופות כההוא דמנינן^{יד} שלשה
קופות של שלשה סאין^{יז}:
של
יהודה היא דאית ליה

שיש להם בית אחיזה ניטלין בשבת ואמר
רב יהודה בר שילא אמר רב אסי אמר רבי
יוחנן והוא שיש תורת כלי עליהן וכי תימא
הבא נמי דאיכא תורת כלי עליו ומי בעי
רשב"ג תורת כלי עליו והתניא^א חריות של
דקל שגדרן לשם עצים ונמלך עליהן לישיבה
צריך לקשר רשב"ג. אומר אין צריך לקשר
רבי יוחנן סבירא ליה כוותיה בחדא ופליג
עליה בחדא דריש רבי יצחק נפחא אפתחא
דריש גלותא הלכה כרבי אליעזר מתיב רב
עמרם^ב ומדבריהם למדנו שפוקקין ומודרין
וקושרין בשבת א"ל [אביי] מאי דעתך משום
דקתני סתמא נגר הנגרר נמי סתמא היא
ואפי' הכי^ג מעשה רב: **בתני**^ד (כל) כיסוי
הכלים שיש להם בית אחיזה ניטלין בשבת
א"ר יוסי בד"א^ה בכיסוי קרקעות אבל בכיסוי
הכלים בין כך ובין כך ניטלין בשבת:
גב^ו אמר רב יהודה בר שילא א"ר אסי א"ר
יוחנן והוא שיש תורת כלי עליהן דכ"ע כסוי
קרקעות אם יש להן בית אחיזה אין אי לא לא
כסוי הכלים אע"ג דאין להם בית אחיזה כי
פליגי בכלים דחבריהו בארעא מ"ם גורין
יב"ם לא גורין לישנא אחרתא כי פליגי
בכיסוי תנור מר מדמי ליה לכיסוי קרקע
ומר מדמי ליה לכיסוי כלים:

הדרן עלך כל הכלים

מפנין^א אפילו ארבע וחמש קופות של
תבן ושל תבואה מפני האורחים
ומפני בטול בהמ"ד^ב אבל לא את האוצר
מפני תרומה תורה ודמאי ומעשר ראשון
שניטלה תרומתו ומעשר שני והקדש שנפרדו
והתורמוס היבש מפני שהוא מאכל^ג לעזים
^ד אבל לא את הטבל ולא את מעשר [ראשון]
שלא נטלה תרומתו ולא את מעשר שני
והקדש שלא נפרד ולא^ה את הלוף ולא את
החרדל ר' שמעון בן גמליאל^ו מתיר בלוף
מפני שהוא מאכל עורבין חבילי קש וחבילי
עצים וחבילי זרדים אם התקינו למאכל
בתמה מטלטלין אותן ואם לאו אין מטלטלין
אותן: **גב**^ז השתא חמש מפנין ארבע
מיבעיא^ח אמר רב חסדא ארבע מחמש
^ט (איכא דאמרי^י ארבע מאוצר קמון) וחמש
מאוצר גדול ומאי אבל לא את האוצר
שלא יתחיל באוצר תחלה ומני רבי
מוקצה ושמואל אמר ארבע וחמש
כדאמרי

שיש להן ציס אחיזה. צית יד: ה"ג ואמר רב יהודה והוא שיש סורס
כלי עליהן שהכיסוי ראוי לתשמיש^א עלמנו הוא דניטלין בשבת ואם
אין תורת כלי עליו לא אמרינן כיסוי כלי הוה כלי. ודלתות שידה מיבבה
ומגדל דתנא ממני^ב ניטלין יש תורת כלי עליהן דראויין ליטב עליהן
ולתת עליהן מוונות לקטן ולקמן מפרש
אמאי צעינן צית אחיזה הואיל ותורת
כלי עליהן. אלמא לרבי יוחנן מדי
דליכא תורת כלי עליו לא מטלטלין
והאי קנה מאי תורת כלי עליו איכא
אי משום דפותח ונועל בו אין זו
תורת כלי עליו אלא תורת צנין: **וכ"ס**
הכא נמי דאיכא תורת כלי עליו.
שראוי להפך צו זימס או לפעז צו
אגוזים^א: ^ב (סורס כלי עליו. אפי' אינו
ראוי לדבר אחר): סצירא ליה כווסיה
צחדא. דמתוקן ואע"פ שאינו קשור:
ופליג עליה צחדא. דצעי תורת כלי:
הלכה כרבי אליעזר. דצעינן קשור
ותלוי: **מדכריסא למדנו.** צפ' בתרא^א
צימני אצוי של ר' לרזק וצימני אצל
שאלו צן צניטת שפקקו את המאור
צטפית וקשרו את המקדה צגמי
לידע אם יש צניגיית פותח טפח והתם
מפרש לה. וקתני מדכריסא למדנו:
שפוקקין. את המאור צדבר שאינו
קשור ותלוי: וקושרין. קשר שאינו
של קיימא לכתמלה: ומודרין. מקוה
ומטלניות: מאי דעסיך. דמותצת
לרבי יצחק נפחא מהא מני לשנויי לך
הא מני רבנן היא. ואי משום דקתני
לה סתמא מותצת ליה דמדסתם לן
כרצנן הלכתא כותייהו: נגר הנגרר
נמי סתמא. קתני לא וסתם לן צהא
כרבי אליעזר לטור: **מעשה רב.**
למילף מיניה דכיון דסמיך למיעבד
עובדא לקולא ש"מ הלכתא היא:
בתני^א צניטוי קרקע. כגון כיסוי
צור ודומה דהוי כזונה אי
לאו דמוכחא צית אחיזה דילה דלמשקיל
ואסהורי עבד: **גב**^ב א"ר יוחנן והוא
שיש תורת כלי עליהם. דכיסוי
הללו חזו לתשמיש דעלמא אצל כיסוי
כלי לא אמרינן כלי הוא: **ודכ"ע.**
משום דלוקמא ר' יוחנן ציש תורת
כלי עליהן אצטריכא ליה למימר דכי
פליגי רבנן צכליס דחבריהו צארעא
פליגי דאילו כלים דעלמא אע"ג דלית
להו לכיסוייהן צית אחיזה מיטלטלי
דכיון דצריכא תורת כלי עליהן קיימי
מה לי איכא צית אחיזה מה לי ליכא
צית אחיזה אלא בכיסוי כלים המוצרים
לקרקע כגון תנור וכריס הוא דפליגי
משום דלמו צמקת לכיסוי צור ודומה
וגזרינן הני אטו הני:

הדרן עלך כל הכלים

מפנין. אם רריך למקומן להושיע
שם אורחים להסב כסעודה
כלומר ומהו מפנין
כדלמרי^א צפרק הישן (סוכה דף כמ).
גבי סקין איכא למימר דמנטל ליה
טפי מסדיו^ב ולא מני למימר נמי פקק
דמנוה שאני כדלמרי^ג צסילה מכליתין
(ד' קמ): גבי מדידה דתתם לא הוי
אסור כל כך אלא משום דהוי כעובדא
דחול אצל פקק דמשום תוספת אהל
דמני לצנין ליכא למישרי משום מלוה^ד.

הדרן עלך כל הכלים

מפנין ארבע וחמש קופות.
שיעור קופות כההוא דמנינן^א שלשה
קופות של שלשה סאין^ב:
של
יהודה היא דאית ליה

וביבוא בהן, אע"פ (שהן)
שמן עשר מפנין אפילו ד' וה'
קופות של תבן. פ"י מפנין,
לאת את האוצר שלא יתחיל
באוצר החילה, ומני רבי יהודה
היא דאית ליה מוקצה. ובה
שמואל ופירוק פירוק אחר
הדברים [נ"א: ודברין] פשוטים
הן, אבל סוגיא דשמעתא כרב
הסדא, דמתניתא סתמא תנן
כוותיה, שאין מחילין באוצר
תחילה, ולא בתבואה צבורה,
ומבדע רב נחומי כמה שיעורי
תבואה צבורה ותנא כמה
שיעור תבואה צבורה לתך, ש"פ
ההילכתא כהני מתניתא [מדק
טורחין] נ"א: דשקלינן וטורחין
לפרושי טעמיהו. ויש מי שאומר
הילכתא כשמואל דמוקי למתניתין
כרבי שמוען דלית ליה מוקצה
והילכתא כוותיה.

לעיל ג דף קכה:א.
צ לקמן קמ"ו, א) נטילת כלי
ושינן, ד רש"י מ"ו וכן כתיב
למא, ט) צילה לה: א) נטילת
ל"ו, א) ס"א לעניים, ט) נטילת
מוס' לקמן קמ"ו, ד"ה אצל,
ט) נ"מ ק"ג, ו) נ"מ מוס'
לקמן קמ"ו, ד"ה רשב"ג,
ט) נ"מ מוס' לעיל ק: ד"ה
השתא ע"ש דהשקיקו אמר רב
צחדא ד' מאור קטן ה'
מאור גדול, ט) ל"ג צ"ר
רש"י, ט) נטילת קב"ג:
ט) ס"א ל"ג ומ"כ שלפני רש"י
היה הירכא צגמלא אחר
בתימא דחריות אלמא לא צני
רשב"ג מרת כלי עליו ומינין
רש"י ב"ה, ט) דף קמ"ו,
ט) צמ"א: לחווי לכניס,
ט) נטילת ק"ג, א) נטילת
פ"ג מ"ג.

הגהות הב"ח

א) רש"י ד"ה ה"ג
וכי לתשמיש לעצמו הוא:
ב) ד"ה וצ"ח ה"ה וכו' וכו'
אגוזים הס"י ואמר כן
מ"ה אין צריך לקשר
אלמא דאיכא תורת כלי
עליו: א) רש"י ד"ה לוף
מ"ו. וצ"ח ס"א תורמוס:
ב) תוב"ט ד"ה וכו' ממש
וכי אלא לשיבא אפי"ה.
ג) ר"ב כתיב: א) (א) בא"ד
עד לתוך הארץ: א) בא"ד
מורה בראשי אצבעותיו
כזה V:

רבינו הגנאל

שמעונו ליה דבני תורת
כלי. ואוקימנא בקנה
שהקינו להיות נוצל
ופוחת בו דבאיכא תורת
כלי עליו ובהא א"ר
יוחנן סבר לה כוותיה בחדא
חריות של דקל שגדרן
לעצמם דשרי רשב"ג בלא
קישור לא סבר ליה ר' יוחנן
כוותיה. ועליהן אמר, ר'
יוחנן סבר לה כוותיה בחדא
ופליג עליה צחדא. דרש
ר' יצחק נפחא אפתחא
דבי ריש גלותא הילכתא
כיושרין שאין פוקקין
כ"א אם הוא קשור ותלוי.
ואובהר ר' עולא מהא
דחנן בסוף שבת מדבריהן
למדנו שפוקקין ומודרין
וקושרין בשבת. א"ל אבי
לרב עזרא למה אוחזתה
מיהא מפני שהיא שנויה
סתם, וקיי"ל הלכה כסתם
משנן, נגר הנגרר נמי
סתמא והיא שנויה סתם
אליבא דרי אלעזר. ושני
ליה אע"פ דהא סתמא הוא
סתמא, הא סתמא דפוקקין
ומודרין וקושרין בשבת
עבדי בה עובדא ומעשה
רב וזו הלכה למעשה.
והילכתא ככסתם ונדחה
דרשא דרי יצחק נפחא.
ואמרינן בתלמוד א"ר א"ר
יוחנן אמאי יחדיהא דהכא
סתמא דתמן ויחדיהא דתמן
סתמא דהכא. פ"י יחדיהא
דהכא דהוא ר' אלעזר דפקק
החלוק כסתמא דנגר נגר,
ויחדיהא דנגר הנגרר דהוא
ר' יהודה כסתמא דפוקק
[החלוק]. והכ"א בין כך
ובין כך פוקקין בו. כל
כסוי הכלים שיש להן
בית אחיזה ניטלין בשבת.
א"ר יוסי בד"א בכסוי
קרקעות וכו'. א"ר יהודה
בר שילא א"ר אסי א"ר
יוחנן והוא שיש תורת
כלי עליהן. ואמרינן כלי
עלמא בכסוי קרקעות אם
יש להן בית אחיזה שרי
ואי לא אסיר לטלטלין,
כגון כסוי הבריות וכסוי
הדות וכיוצא בהן. כסוי
כלים, כגון כרות ופיטטים

